

Pracovní list s klíčem

Pracovní list určený žákům a studentům obsahuje otázky nebo drobné úkoly k vybraným výstavním panelům. Kombinuje otázky zaměřené na československou historii s úkoly, ve kterých žáci a studenti vycházejí ze svých vlastních názorů a zkušeností. Otázky a úkoly jim pomohou udržet pozornost a současně pochopit smysl celé výstavy. Pracovní list je možné využít individuálně či ve skupinách, úkoly lze splnit všechny, nebo jen jejich část. Splnění všech úkolů zabere cca 30 minut. Doporučujeme využívat chytré mobilní telefony.

Panel Rodina, škola, divadlo

Kolik bylo v roce 1948 Václavu Havlovi let?	Václav Havel se narodil v roce 1936 a v roce 1948 mu bylo 12 let.
Jaká událost změnila v únoru 1948 politické poměry v tehdejším Československu?	Šlo o tzv. Únor 48 (též únorový puč, nebo v komunistické terminologii Vítězný únor), tedy o komunistický státní převrat v Československu, který proběhl mezi 17. a 25. únorem 1948.
Proč byl rodině Havlových zabaven majetek a proč Václav nesměl jít studovat na gymnázium?	Václav Havel se narodil ve známé pražské podnikatelské rodině. Otec Václav Maria Havel byl spolumajitelem firmy Restaurační podniky Lucerna a Barrandov a vybudoval zahradní čtvrť Barrandov. Matka Božena Havlová, rozená Vavrečková, se věnovala ilustracím a módnímu návrhářství. Její otec a Václavův dědeček Hugo Vavrečka (1880–1952) byl český novinář, národohospodář, politik a diplomat. Jméno Václavova strýce, filmového producenta Miloše Havla, je spojeno se vznikem barrandovských filmových ateliérů a s rozvojem kinematografie. Rok 1948 a únorový puč, při němž převzala veškerou moc v zemi komunistická strana, zasáhl do osudů rodiny tvrdě. Rodině byl, stejně jako všem ostatním, odebrán a zestátněn majetek. Současně s tím přišli Havlovi o své společenské postavení a vliv. Václavu Havlovi, stejně jako dalším dětem z dříve bohatých a prominentních rodin, režim kvůli buržoaznímu původu nedovolil jít studovat gymnázium.

Panel 1968: pražské jaro

<p>Co to bylo tzv. pražské jaro?</p>	<p>Pražské jaro – období politického uvolnění v Československu v roce 1968, které provázely snahy o demokratizaci komunistického režimu. Ty byly definitivně ukončeny okupací v srpnu 1968.</p>
<p>Jak souvisí smrt Jana Palacha s okupací v srpnu 1968?</p>	<p>Okupace 1968 – vojenský vpád vojsk pěti komunistických zemí Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem do Československa, který se uskutečnil 21. srpna 1968. Vojenské jednotky zůstaly na území ČSSR až do pádu totalitního režimu.</p> <p>Student Jan Palach (1948–1969) se upálil na protest proti omezování demokracie a postupující rezignaci společnosti po sovětské okupaci v lednu 1969.</p>

Panel Charta 77

„CHARTA 77 není základnou k opoziční politické činnosti. Chce sloužit k obecnému zájmu jako mnohé podobné občanské iniciativy v různých zemích na Západ i na Východ. Nechce tedy vytyčovat vlastní program politických i společenských reforem či změn, ale vést v oblasti svého působení konstruktivní dialog s politickou a státní mocí, zejména tím, že bude upozorňovat na různé konkrétní případy porušování lidských a občanských práv, připravovat jejich dokumentaci, navrhopvat řešení, předkládat různé obecnější návrhy směřující k prohlubování těchto práv a jejich záruk, působit jako prostředník v případných konfliktních situacích, které může bezpráví vyvolat, apod.“

<p>Přečtěte si ukázkou z textu prohlášení Charty 77 a napište alespoň 3 základní lidská práva, která byla za komunistického režimu v Československu potlačována. Pokud si nejste jisti, vyhledejte si na internetu Všeobecnou deklaraci lidských práv OSN.</p>	<p>V komunistickém Československu nebyla dodržována velká část základní lidských práv a svobod jako například svoboda vyjadřování, svoboda náboženství, svoboda pohybu, právo na vzdělání, náboženská svoboda, právo na spravedlivý soud, právo vlastnit majetek ad.</p>
--	--

Panel Vězení a svoboda

Václav Havel mluví v rozhovoru o výsleších, hlídání, pronásledování. Jak se jmenoval orgán, který měl za komunistického režimu podobná sledování odpůrců režimu na starosti?	Státní bezpečnost (StB)
Jak se jmenuje kniha dopisů, které posílal Václav Havel z vězení domů?	Dopisy Olze
Jakým jiným trestům kromě uvěznění vystavoval komunistický režim své odpůrce?	ztráta zaměstnání, odebrání pasu, dopady na rodinu: děti nebyly např. přijaty na střední či vysokou školu apod.

Panel Povinnost k pravdě

Václav Havel popisuje život v totalitním světě, kde lidé, aby přežili, přijímají lež, které mnohdy sami nevěří, ale tváří se, jako by jí věřili. Existují dnes na světě země, kde jsou lidé nuceni v podobných podmínkách žít?	Totalitních zemí potlačujících lidská práva je dnes na světě bohužel stále řada: Rusko, Čína, Severní Korea, Kuba, Bělorusko ad.
--	--

Panel Jak se stát disidentem

Pokuste se jednoduše výtvarně ztvárnit tento citát Václava Havla: „Nejlepším odporem proti totalitě je prostě vypudit ji z vlastní duše.“

Panel Podvolení životu ve lži

Napadá vás nějaká situace, kauza, událost z vašeho života, nebo světa okolo vás, o které by platila tato slova Václava Havla: „*Přitom každý pokus vzít takříkajíc přírodu beze zbytku do lidských rukou a vysmát se jejím tajemstvím, zrušit zkrátka Boha a zahrát si na něj – každý takový pokus se musí člověku vymstít.*“

Panel První politikou je život

Dokončete za sebe tuto větu:

Takové kategorie, jako jsou například spravedlnost, čest, zrada, přátelství, nevěra, statečnost či soucit, mají v tomto světě.....

Panel Naděje se liší od optimismu

Pokuste se zamyslet nad tématem odpovědnosti. K čemu, ke komu, za co vy osobně cítíte zodpovědnost?

Panel Svědomí je dialog

Termín „druhá kultura“ či „underground“ označoval za komunismu proud neoficiální kultury, jejíž představitelé chtěli tvořit svobodně a odmítali dělat kompromis s režimem.

Jaký typ kultury byste vy dnes charakterizovali slovem „alternativní“? Pokuste se tuto kulturu popsat, uvést nějaký příklad.

Panel Změna a iritující (nezbytná) pomalost politiky

„Být politikem není přitom žádná hanba a usilovat o politické postavení či funkci není nic nemravného. Důležité je, aby to nebyl cíl sám o sobě.“

Co je podle vašeho názoru cílem politiky?

Cílem politiky je

Panel Evropa musí být prostorem svobody

Dokončete za sebe větu:

Evropská unie pro mě znamená ...

Poslední úkol

Vyfoťte si jeden z panelů, který vás nejvíce zaujal. Nechte si ho v telefonu jako vzpomínku nebo ho můžete dát na svůj Instagram nebo Facebook.